

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

INSTITUTUL NAȚIONAL
DE SĂNĂTATE PUBLICĂ

ELIMINAREA VIOLENȚEI ÎMPOTRIVA COPIILOR

DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ A JUDEȚULUI HUNEDOARA
Compartiment Evaluare și Promovare a Sănătății

Eliminarea violenței domestice – o prioritate socială

Violența domestică reprezintă orice comportament agresiv sau abuziv produs în cadrul familiei: fizic, emoțional, verbal, sexual sau economic. ***Copiii sunt cei mai vulnerabili, fie că sunt victime directe, fie martori ai conflictelor.*** Promovarea eliminării violenței domestice înseamnă:

- **crearea unui mediu sigur în familie**, în care comunicarea și respectul sunt prioritare;
- **sprijinirea părinților** în învățarea unor metode sănătoase de gestionare a conflictelor;
- **educarea comunității** pentru a identifica semnele abuzului și a interveni responsabil;
- **încurajarea raportării** violenței și oferirea de servicii de suport (psihologic, juridic, social).

VIOLENȚA ÎMPOTRIVA COPIILOR

*Experiența din primii ani de viață
modelează ceea ce devenim fizic, emoțional și social.*

Cercetările au arătat că expunerea în copilărie la abuz emoțional are o serie de efecte pe termen lung, care îi afectează și la maturitate. Acestea includ printre altele: depresie, anxietate, stres posttraumatic, stimă de sine redusă, dificultăți de atașament și de relaționare.

**Telefonul copilului 119 (NON STOP);
116 111**

*Copiii au nevoie de înțelegere, securitate afectivă,
sprijin, protecție, dar și de autoritate și fermitate.*

România are două linii de asistență pentru **copiii victime ale violenței**:
Asociația Child Helpline:

- Linia **116.111** – numărul european pentru liniile de **asistență pentru copii** – și
- Linia **116 000** – Linia telefonică europeană pentru **copiii dispăruți**.

Principalele forme de violență înregistrate de Linia 116 111 sunt: **abuz emoțional, molestare fizică și neglijare**. Recent a fost observată o creștere alarmantă a **abuzurilor sexuale împotriva copiilor**.

Pentru fetele care au suferit **violență sexuală**, unele servicii de asistență sunt disponibile în toate regiunile la nivel de județ și sunt operate de DGASPC.

Educația copiilor pentru prevenirea bullying-ului

Bullying-ul, fie fizic, verbal, social sau online, este o formă de violență care afectează profund dezvoltarea copilului. Prevenirea lui presupune:

Ce putem să-i învățăm pe copii:

Empatie: înțelegerea emoțiilor celorlalți și a impactului acțiunilor proprii.

Respect și diversitate: acceptarea diferențelor dintre oameni.

Gestionarea conflictelor: folosirea comunicării nonviolente și solicitarea ajutorului unui adult.

Încredere în sine: copiii care se simt valorizați sunt mai puțin vulnerabili și mai puțin tentați să agreseze.

Responsabilitate online: cum să interacționeze pe internet fără a răni, expune sau umili pe cineva.

Ce pot face adulții:

Să fie modele de comportament nonviolent.

Să asculte copilul, fără a-l judeca, atunci când povestește o situație de bullying.

Să creeze un climat școlar și familial în care copiii se simt în siguranță.

Să intervină rapid și coerent atunci când apar comportamente agresive.

Efectele violenței asupra copiilor – pe termen scurt și lung

Indiferent de tip (fizică, emoțională, verbală, sexuală, bullying, neglijare), violența are consecințe majore:

A. Efecte emoționale și psihologice

- anxietate, frică, nesiguranță permanentă;
- depresie, tristețe profundă;
- stimă de sine scăzută;
- sentiment de vinovăție sau rușine;
- tulburări de atașament și dificultăți în a avea încredere în ceilalți;
- stres post-traumatic.

B. Efecte comportamentale

- retragere socială sau, dimpotrivă, comportamente agresive;
- dificultăți școlare, scăderea motivației și a randamentului;
- comportamente de risc (apatie, iritabilitate, impulsivitate, agresivitate, minciuna, fuga de acasă, consum de droguri, furtul etc.).

Efectele violenței asupra copiilor – pe termen scurt și lung

C. Efecte asupra sănătății fizice

- dureri de cap, tulburări de somn, probleme gastrointestinale;
- răni și traume fizice în cazul abuzului fizic;
- afectarea dezvoltării cerebrale în cazul expunerii repetate la stres intens.

D. Efecte asupra vieții pe termen lung

- dificultăți în relații, tendința de a repeta modele toxice;
- probleme de sănătate mentală la maturitate;
- risc crescut de abandon școlar;
- dificultăți în obținerea și menținerea unui loc de muncă;
- perpetuarea ciclului violenței dacă nu se intervine la timp.

VIOLENȚA ÎMPOTRIVA COPIILOR

Efectele violenței asupra copiilor

Categorie	Descriere	Exemple specifice	Include ticuri / enurezis / encoprezis?*
1. Efecte asupra sănătății fizice (somatizări)	Reacții ale corpului la stres psihologic intens	dureri de cap, probleme de somn, dureri de stomac, oboseală cronică, tensiune musculară	DA – ticurile, enurezisul și encoprezisul intră aici
2. Efecte comportamentale și de dezvoltare	Manifestări ale stresului prin comportament sau regresie	retragere socială, agresivitate, dificultăți școlare, comportamente de risc, regresie (revenirea la stadii anterioare)	DA – ticurile, enurezisul și encoprezisul sunt considerate și comportamente de regresie
3. Efecte emoționale și psihologice	Impact asupra stării emoționale și a sănătății mentale	anxietate, depresie, frică persistentă, rușine, vinovăție, stimă de sine scăzută	Indirect: acestea pot provoca ticuri, enurezis și encoprezis
4. Efecte sociale	Dificultăți în relațiile cu ceilalți	izolare, evitare, dificultăți de integrare în grup, lipsa încrederii	Nu direct, dar pot apărea ca urmare a simptomelor
5. Efecte pe termen lung	Consecințe care pot continua în adolescență și adult	tulburări de anxietate, depresie, probleme relaționale, performanță scăzută, risc crescut de repetare a tiparelor	Indirect – dacă nu sunt tratate, pot duce la complicații psihologice

*ticuri – clipit des, rosul unghiilor, etc.;

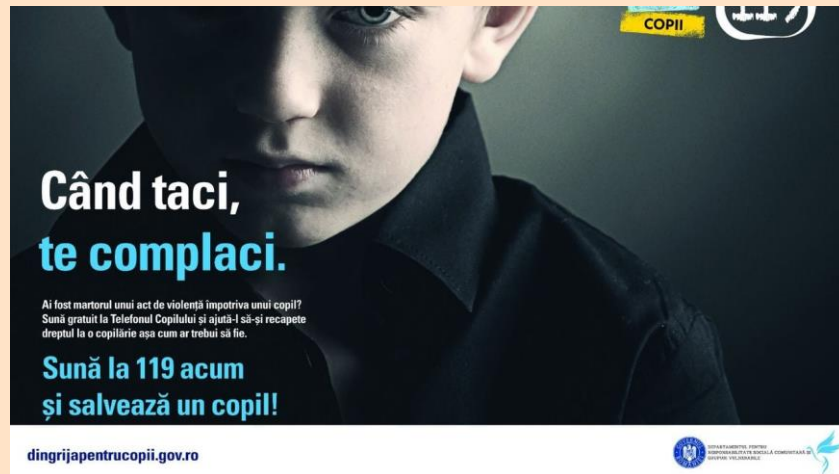
enurezis - pierderea necontrolată a urinei, în general în timpul somnului; incontinență urinară;

encoprezis - defecație involuntară

SEMNE EVOCATOARE SPECIFICE

a) **abuzului fizic:**

- Semne fizice (vânătăi, leziuni, arsuri, hemoragii, fracturi etc.)

b) **abuzului sexual:**

- Semne și simptome ale bolilor cu transmitere sexuală
- Comportament sexual inadecvat vârstei etc.
- Leziuni traumatiche ale organelor genitale
- Prezența unei sarcini la o adolescentă (care nu declară tatăl)
- Teama incontrolabilă de bărbați (în cazul fetelor)

c) **neglijării grave:**

- Starea pielii (murdărie, excoriații, dermite)
- Stări de denutriție, de insuficiență ponderală, carențe alimentare
- Hipotrofie staturo-ponderală nonorganică
- Lipsa dezvoltării limbajului, abilităților specifice vârstei

De ce este esențială intervenția timpurie

Copiii au o capacitate mare de a se recupera dacă primesc **sprijin emoțional, siguranță și educație adecvată**. Intervenția timpurie poate:

- opri ciclul violenței;
- reduce efectele psihologice negative;
- îmbunătăți siguranța și bunăstarea copilului;
- crește șansele de dezvoltare armonioasă.

Art. 89, Legea nr. 272/2004 (R)

Protecția copilului de abuz

Protecția copilului de neglijare

VIOLENȚA ÎMPOTRIVA COPIILOR

În România, violența domestică este cauzată de factori precum abuzul de alcool, sărăcia și un mediu social marcat de violență și de un model patriarhal al familiei. În familiile vulnerabile, atunci când un copil face ceva greșit, prima reacție a 54% dintre părinți este de a ridica vocea, iar 11% dintre părinți pălmuiesc imediat copilul sau îl trag de păr. Datele acestea arată că, de multe ori, părinții nu au cunoștințele și abilitățile de a răspunde la comportamentul copiilor într-un mod constructiv și că repetă, involuntar, un model tradițional de creștere a copiilor.

Legea nr. 272 din 21 iunie 2004 (**republicată**) privind protecția și promovarea drepturilor copilului prevede dreptul copilului de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc.

Abuzul și maltratarea pot duce la probleme de sănătate fizică și mentală pe tot parcursul vieții, realizări educaționale mai mici și pot afecta chiar dezvoltarea creierului unui copil.

Legea nr. 272/2004 (republicată) – Domenii de protecție a copilului

1. Protecția copilului împotriva violenței, abuzului și neglijării

- Prevenirea și intervenția în cazurile de abuz fizic, emoțional, sexual sau verbal.
- Prevenirea neglijării copilului, indiferent de forma acesteia.
- Protecția împotriva exploatarei și a oricăror forme de violență.

2. Protecția copilului împotriva exploatarei economice

- Interzicerea implicării copilului în activități care îi afectează dezvoltarea fizică, psihică sau morală.
- Prevenirea formelor de muncă periculoase, abuzive sau inadecvate vârstei.

Legea nr. 272/2004 (republicată) – Domenii de protecție a copilului

3. Protecția copilului împotriva consumului de droguri

- Interzicerea expunerii copilului la substanțe interzise.
- Măsuri de prevenție, educație și intervenție pentru protejarea sănătății sale fizice și mentale.

4. Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate

- Monitorizarea situației copilului rămas în țară.
- Asigurarea unui reprezentant legal sau a unui adult responsabil.
- Prevenirea riscurilor generate de lipsa îngrijirii parentale

Legea nr. 272/2004 (republicată) – Domenii de protecție a copilului

5. Protecția copilului împotriva răpirii și traficului de persoane

- Măsuri de prevenire, identificare și intervenție în cazurile de răpire, trafic sau tentative.
- Cooperare cu instituțiile specializate pentru garantarea securității copilului.

6. Protecția copilului împotriva altor forme de exploatare

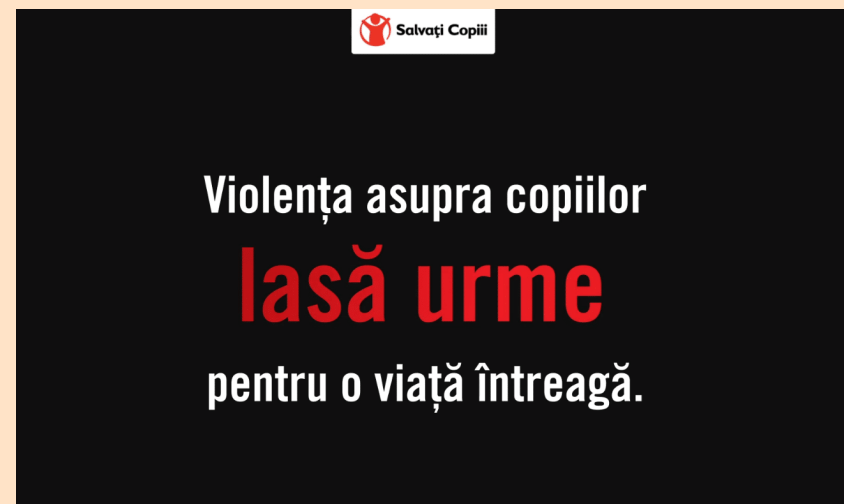
- Prevenirea exploatării sexuale, culturale, sociale sau digitale.
- Asigurarea unui mediu sigur pentru dezvoltarea armonioasă a copilului.

LINIA TELEFONICĂ 0800.500.333, DESTINATĂ
Victimelor Violenței Domestice, Discriminării pe Criteriul de Sex și Traficului de Persoane

Serviciul este asigurat 24/24 ore, 7/7 zile.
Numărul este apelabil gratuit din orice rețea cu acoperire națională.

Mesaj final

Eliminarea violenței – fie domestică, fie în mediul școlar – nu este doar responsabilitatea părinților sau profesorilor, ci a **întregii societăți**. Copiii au dreptul la o copilărie sigură, respect, educație și sprijin. Prin promovarea empatiei, comunicării și respectului reciproc, punem bazele unei generații mai echilibrate și mai sănătoase.

Legislație privind protecția și drepturile copilului:

- ☐ Legea nr.272/26.06.2004 republicată
- ☐ Legea-nr-272-2004- – privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicata
- ☐ Legea nr. 191/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului
- ☐ Legea nr. 268/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și pentru abrogarea art. 5 alin. (7) lit. ș) și cc) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 11/2014 privind adoptarea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative
- ☐ Legea-nr-57-2016-pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și a altor acte normative
- ☐ Legea-nr-273-2004- privind procedura adopției, republicată
- ☐ Ordonanta-nr-27-2015-S-a publicat în Monitorul Oficial Ordonanța Guvernului nr. 27 din 2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale
- ☐ Ordonanta de Urgenta nr. 11 din 2014 – privind adoptarea unor măsuri de reorganizare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative
- ☐ Ordonanta de Urgenta nr. 65 din 2014 – pentru modificarea și completarea unor acte normative
- ☐ Legea nr. 138 din 2011 – pentru ratificarea Convenției europene revizuite în materia adopției de copii, adoptată la Strasbourg la 27 noiembrie 2008 și semnată de România la Strasbourg la 4 martie 2009
- ☐ Legea nr. 252 din 2010 – privind ratificarea Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale, adoptată la Lanzarote la 25 octombrie 2007 și semnată de România la Lanzarote la 25 octombrie 2007
- ☐ Alte documente legislative <https://copii.gov.ro/1/legislatie-nationala/>

DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ JUDEȚUL HUNEDOARA – DEVA

Compartiment Evaluare și Promovare a Sănătății

**DIRECTOR EXECUTIV,
Ec. Fer Ioana Maria**

**MEDIC ȘEF DEPART. S.S.P.,
Dr. Birău Cecilia**

**COORDONATOR PROGRAM P.N. XII,
Dr. Roșca Daniela Lidia**

